

Brancheanalyse for produktivitet i 2024 i et udsnit af besætninger som anvendte DanBred-genetik

Udarbejdet af: Afdelingsleder, cand.scient. i Statistik Heidi Lund Hyttel

Rekvireret og finansieret af: Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

SEGES Innovation P/S

Hovedkonklusion

Brancheanalyse for besætninger, som anvendte DanBred-genetik, viste fra 2023 til 2024 fremgang i produktivitet for sobesætninger til 36,3 fravænnede grise pr. årssø, når der ses på det vægtede gennemsnit. Dette er 0,7 fravænnede grise pr. årssø mere end Landsgennemsnittet for produktivitet. Pattegrisedødeligheden faldt med 0,9 procentpoint til 21,4 %. Generelt er produktiviteten for smågrise og slagtegrise cirka på samme niveau som Landsgennemsnittet for produktivitet.

Sammendrag

Brancheanalysen viste en fremgang i produktiviteten for sobesætninger, der anvendte DanBred-genetik, fra 35,4 i 2023 til 36,3 fravænnede grise pr. årssø i 2024 [2], når der ses på det vægtede gennemsnit. Produktiviteten var dermed 0,7 fravænnede grise pr. årssø højere end de 35,6 fravænnede grise pr. årssø fra Landsgennemsnittet for produktivitet [1]. Det vægtede gennemsnit for pattegrisedødeligheden i 2024 faldt med 0,9 procentpoint til 21,4 % sammenlignet med 2023 [2]. Produktiviteten hos smågrise og slagtegrise lå på omtrent samme niveau, som i besætninger, der indgik i Landsgennemsnittet for produktivitet [1]. For slagtegrisebesætninger steg medianen for reference-daglig tilvækst med 12 gram til 1.049 gram siden 2023 [2].

Gennemsnittet af top 5-sobesætninger, som anvendte DanBred-genetik fravænnede 43,2 grise pr. årssø, og havde en pattegrisedødelighed på 16,8 %. Top 5-smågrise- og slagtegrisebesætninger havde en reference-daglig tilvækst på henholdsvis 624 gram og 1.203 gram pr. dag. Estimerne for produktiviteten for smågrise og slagtegrise er dog behæftet med en vis usikkerhed, da antallet af besætninger er lavt. Til trods for det lave antal besætninger, viste top 5 høj produktivitet.

Baggrund

Brancheanalysen inkluderede samme datagrundlag som Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2024 [1]. Datagrundlaget for Landsgennemsnittet indeholder mange anonymiserede data samt besætninger, der anvendte anden genetisk end DanBred, og udvælgelsen af data bevirker, at der også vil være besætninger, der anvendte DanBred-genetik, der ikke kunne findes og dermed indgå i denne brancheanalyse. Brancheanalyse for produktiviteten i besætninger, der anvendte DanBred-genetik i Danmark, beskriver således det generelle produktivitetsniveau samt

niveauet for de bedste so-, smågrise- og slagtegrisebesætninger, som med sikkerhed kunne identificeres som en besætning, der anvendte DanBred-genetik. Formålet var dermed at vise status og tendenser for produktivitet i besætninger, der anvendte DanBred-genetik i 2024.

Materialer og metoder

Datagrundlaget for brancheanalysen for produktiviteten i besætninger, der anvendte DanBred-genetik, er baseret på samme datagrundlag som Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2024 [1] og indrapporterede lister over besætninger, der anvendte genetisk fra DanBred stillet til rådighed af DanBred P/S. Datamaterialet bygger på det udsnit af besætninger, der kunne identificeres som værende kunder hos DanBred i 2024. En del af besætningerne i det oprindelige datagrundlag var anonymiserede og var derfor ikke mulige at identificere som en bruger af DanBred-genetik.

Top 5-sobesætninger blev udvalgt efter fravænnede grise pr. årssø, mens top 5-smågrise- og slagtegrisebesætninger blev udvalgt efter daglig tilvækst. Top 5-besætningerne blev desuden udvalgt ud fra det kriterie, at der skulle forefindes værdier på alle variablerne.

Datakontrollen og beregning af nøgletallene bygger på samme metode som Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2024 [1] i danske besætninger. Medianer beskriver bedst den gennemsnitlige produktivitet, når antallet af besætninger er lavt, idet besætninger med meget høje eller lave værdier får stor betydning, hvis der beregnes gennemsnitlige værdier. Således er branchetallet beregnet som median, når antal besætninger er lavere end 150, og som vægtet gennemsnit efter besætningens størrelse, når antal besætninger overstiger 150. Da antallet af besætninger varierer i forhold til tidligere år, vil nogle af nøgletallene for indeværende år være beregnet med anden metode end anvendt tidligere år. Sammenlignelige nøgletal til tidligere udgivelser af brancheanalyse for besætninger, der anvender DanBred-genetik, fremgår af Appendiks 1. Gennemsnit for top 5-besætninger er beregnet som simpelt gennemsnit uden vægtning i forhold til besætningens størrelse eller produktionsomfang.

Resultater og diskussion

Af et samlet antal besætninger fra Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2024 [1] på 716 sobesætninger, 422 smågrisebesætninger og 1.111 slagtegrisebesætninger blev der identificeret henholdsvis 273 sobesætninger (38,1 %), 126 smågrisebesætninger (29,9 %) og 76 slagtegrisebesætninger (6,8 %) som værende besætninger, der med sikkerhed anvendte DanBred-genetik, hvilket er på niveau med sidste års rapport.

Datamaterialet omfattede således meget få smågrise- og slagtegrisebesætninger og et relativt lavt antal sobesætninger i forhold til den anslåede markedsandel for DanBred. Det lave antal besætninger skyldes delvist, at datamaterialet omfattede en del anonymiserede besætninger, som dermed ikke kan identificeres, men også, at sikkerheden for den anvendte genetisk er vanskeligere at fastslå på årsbasis, når besætningen er en smågrise- eller slagtegrisebesætning.

Produktivitet for søer

Tabel 1 viser produktionsresultaterne for sobesætninger. Tabellen viser vægtet gennemsnit for alle besætninger samt top 5 af udvalgte besætninger. Resultaterne viste, at top 5-besætningerne fravænnede 6,9 grise flere pr. årssø end den gennemsnitlige sobesætning.

Nøgletallet for fravænnede grise pr. årssø er 0,9 gris højere end 2023-nøgletallet [2], når der ses på vægtet gennemsnit. Produktiviteten var 0,7 fravænnede grise pr. årssø højere end de 35,6 fravænnede grise pr. årssø fra Landsgennemsnittet for produktivitet 2024 [1]. Når der ses på det vægtede gennemsnit, er pattegrisedødeligheden 21,4 %, hvilket er 0,9 procentpoint lavere end tallet for 2023 [2]. Gennemsnittet for fravænnede grise pr. årssø i top 5-besætningerne på 43,2 var 1,1 gris højere i 2024 sammenlignet med 2023. Når top 5-besætningerne sammenlignes med det vægtede gennemsnit, ses det, at den totale pattegrisedødelighed hos top 5 er 4,6 procentpoint lavere.

Tabel 1. Produktionsniveau i samtlige sobesætninger i datamaterialet, som anvender DanBred-genetik samt gennemsnit for 5 udvalgte sobesætninger udvalgt efter højt antal fravænnede grise pr. årssø.

	Alle besætninger (vægtet gennemsnit)	Top 5 Gennemsnit
Generelt		
Antal besætninger	273	5
Antal besætninger med foderoppgørelse	240	5
Nøgletal		
Årssøer, stk. ¹	974	755
FESv + FEso pr. årssø ²	1.528	1.486
Kuldresultater		
1. lægskuld, %	24,3	21,9
Levendefødte pr. kuld, stk.	18,8	20,1
Dødfødte pr. kuld, stk.	1,8	2,0
Fravænnede pr. kuld, stk.	16,1	18,3
Diegivningstid, dage	31	28
Vægt ved fravænning, kg	6,1	5,6
Døde indtil fravænning, %	14,0	8,7
Total pattegrisedødelighed, %	21,4	16,8
Reproduktion		
Spildfoderdage pr. kuld	14,1	9,4
Fra fravænning til 1. løbning, dage	6,2	5,5
Omløbere, %	4,9	4,3
Faringsprocent	88,0	90,6
Fravænnede grise pr. årssø, stk.	36,3	43,2
Kuld pr. årssø, stk.	2,25	2,36

¹ Nøgletallet for "årssøer, stk." er beregnet som simpelt gennemsnit.

² FESv + FEso pr. årssø er kun medtaget fra besætninger, som er i intervallet 1.000-2.000 FE.

Produktivitet for smågrise

Produktiviteten for smågrisebesætninger, hvor der blev anvendt DanBred-genetik, viste et niveau for daglig tilvækst, foderforbrug og dødelighed, der ligger meget tæt på de sammenlignelige tal for hele griseproduktionen i Danmark [1]. Antallet af besætninger var for begrænset til håndfast at konkludere på mindre stigninger og fald i nøgletallene. Produktiviteten blandt udvalgte top 5-besætninger var 155 gram højere i reference-daglig tilvækst end gennemsnit for alle besætninger (tabel 2).

Tabel 2. Produktionsniveau i samtlige smågrisebesætninger i datamaterialet, som anvender DanBred-genetik samt gennemsnit for 5 udvalgte besætninger udvalgt efter højt niveau for daglig tilvækst.

	Alle besætninger Median	Top 5 Gennemsnit
Generelt		
Antal besætninger	126	5
Antal besætninger med foderoppgørelse	117	5
Nøgletal		
Producerede grise pr. år, stk.	29.278	40.722
Daglig tilvækst, g	451	638
Reference-daglig tilvækst (7-30 kg), g ¹	469	624
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	1,73	1,62
Reference-foderudnyttelse (7-30 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	1,75	1,60
Døde, %	3,8	2,7
Diverse oplysninger		
Vægt ved indsættelse, kg	5,9	7,5
Vægt pr. afgang, kg	30,4	31,4

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 7-30 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [4].

Produktivitet for slagtegrise

Produktivitet for slagtegrisebesætningerne, der anvendte DanBred-genetik, viste 1.049 gram reference-daglig tilvækst som median for besætningerne, hvilket er 12 gram mere end for 2023 [2].

Generelt var produktiviteten for slagtegrisebesætningerne, der anvendte DanBred-genetik, på nogenlunde niveau med Landsgennemsnittet for produktivitet [1] for nøgletallene: foderoptagelse, foderforbrug, reference-foderudnyttelse og dødelighed. Top 5-besætninger - udvalgt blandt besætninger med højeste tilvækst - havde i gennemsnit 1.203 gram reference-daglig tilvækst med et reference-foderudnyttelse på 2,62 FESv pr. kg tilvækst. Det skal bemærkes, at estimerne for nøgletallene for tidligere års brancheanalyser var behæftet med usikkerhed på grund af det lave antal besætninger.

Tabel 3. Produktionsniveau i samtlige slagtegrisebesætninger i datamaterialet, som anvender DanBred-genetik samt gennemsnit for 5 besætninger udvalgt efter højt niveau for daglig tilvækst.

	Alle besætninger Median	Top 5 Gennemsnit
Generelt		
Antal besætninger	76	5
Antal besætninger med foderopgørelse	60	5
Nøgletal		
Producerede grise pr. år, stk.	5.733	4.065
Daglig tilvækst, g	1.065	1.201
Reference-daglig tilvækst (30-115 kg), g ¹	1.049	1.203
Foderoptagelse pr. gris daglig, FESv	2,77	3,19
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FESv	2,66	2,66
Reference-foderudnyttelse (30-115 kg), FESv pr. kg tilvækst ¹	2,60	2,62
Diverse oplysninger		
Vægt ved indsættelse, kg	31,2	30,7
Slagtevægt, kg (gns.)	90,0	90,8
Tilvækst pr. produceret gris, kg	87,5	88,2
Kødprocent (gns.)	59,4	59,3
Kasserede, %	0,2	0,4
Døde, %	3,4	4,3

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 30-115 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [4].

Konklusion

Nærværende notat præsenterer estimerne for produktiviteten for so-, smågrise- og slagtegrisebesætninger fra besætninger, der anvendte DanBred-genetik.

Niveauet for produktivitet i sobesætninger, der anvendte DanBred-genetik, er i det vægtede gennemsnit fundet til 36,3 grise pr. årssø, hvilket er 0,7 højere end de 35,6 grise pr. årssø, som blev fundet i Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2024 [1]. Når der ses på det vægtede gennemsnit, er pattegrisedødeligheden 21,4 %, hvilket er 0,3 procentpoint lavere end Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2024 [1].

For smågrise- og slagtegrisebesætninger, der anvendte DanBred-genetik, er produktiviteten cirka på niveau med det, som blev fundet i Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2023 [1]. Det skal bemærkes, at nøgletallene for smågrise og slagtegrise er behæftet med usikkerhed på grund af det lave antal besætninger, der med sikkerhed kunne identificeres som brugere af DanBred-genetik.

Gennemsnittet af top 5-sobesætninger fravænnede 43,2 grise pr. årsso, top 5-smågrise- og slagtegrisebesætninger havde reference-daglig tilvækst på henholdsvis 624 gram og 1.203 gram pr. dag. Reference-foderudnyttelsen for slagtegrise for top 5-besætninger, der anvendte DanBred-genetik, var 2,62 FEsv/kg tilvækst fra 30-115 kg mod 2,60 FEsv/kg tilvækst for medianen - en forskel på 0,02 FEsv/kg tilvækst mere for top 5-besætningerne.

Referencer

- [1] Lund Hyttel H. (2025): Lands gennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2024. Notat nr. 2505, SEGES Innovation.
- [2] Lund Hyttel H. (2024): Brancheanalyse for produktivitet i udsnit af DanBred-besætninger 2023. Notat nr. 2410, SEGES Innovation.
- [3] Hansen, C. (2021): Brancheanalyse for produktivitet i udsnit af DanBred-besætninger 2019. Notat nr. 2105, SEGES Svineproduktion.
- [4] Sloth, N. M. & Bertelsen, E. (2007): Rapport over P-rapporternes resultater oktober 2007. Notat nr. 0745, Dansk Svineproduktion.

//HJN//

Dyregruppe: Søer, smågrise, slagtegrise
Fagområde: Produktionsøkonomi og data
Nøgleord: Produktivitet

Appendiks 1

I appendiks 1 er vist nøgletal for 2024 samt tidligere år, hvor nøgletallene er beregnet på samme måde i alle årene, så det er muligt at foretage en sammenligning i udviklingen. Således er vist udviklingen for søer, smågrise og slagtegrise i henholdsvis tabel 4, 5 og 6. Alle nøgletal er beregnet som medianer.

Tabel 4. Produktionsniveau i sobesætninger, der anvendte DanBred-genetik, for 2024 samt foregående år [2]. Nøgletal er beregnet som medianer for alle årene.

Periode	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Antal besætninger	273	269	278	321	304	221	152
Antal besætninger med foderopgørelser	240	241	242	286	277	203	142
Nøgletal							
Årssøer, stk. ¹	807	773	731	718	720	762	747
FEsv + FEso pr. årso	1.551	1.525	1.511	1.516	1.527	1.509	1.524
Kuldresultater							
1. lægs kuld, %	23,1	22,8	22,4	22,7	21,9	21,6	22,6
Levendefødte pr. kuld, stk.	18,9	18,5	18,3	18,0	18,0	17,7	17,4
Dødfødte pr. kuld, stk.	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9	2,0	1,8
Fravænnede pr. kuld, stk.	16,2	15,8	15,4	15,3	15,2	15,0	15,0
Diegivningstid, dage	31	31	31	31	31	30	31
Vægt ved fravænning, kg	6,0	6,0	6,1	6,1	6,2	6,2	6,4
Døde indtil fravænning, %	13,8	14,5	15,5	15,6	15,3	14,9	14,1
Total pattegrise-dødelighed, %	21,3	22,5	23,5	23,5	23,2	23,5	22,4
Reproduktion							
Spildfoderdage pr. kuld	13,5	13,8	14,4	14,2	13,4	13,0	12,8
Fra fravænning til 1. løbning, dage	5,9	5,9	5,8	5,8	5,7	5,7	5,6
Omløbere, %	4,6	5,0	5,1	5,2	5,4	5,0	4,8
Faringsprocent	88,1	87,8	87,8	87,9	87,8	89,1	89,2
Fravænnede grise pr. årso, stk.	36,2	35,3	34,3	34,3	34,2	33,9	33,8
Kuld pr. årso, stk.	2,25	2,24	2,23	2,24	2,25	2,27	2,27

¹ Nøgletallet for "årssøer, stk." er beregnet som simpelt gennemsnit.

² FEsv + FEso pr. årso er kun medtaget fra besætninger som er i intervallet 1.000-2.000 FE.

Tabel 5. Produktionsniveau i smågrisebesætninger, der anvendte DanBred-genetik, for 2024 samt foregående år [2]. Nøgletal er beregnet som medianer for alle årene.

Periode	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Antal besætninger	126	130	134	163	160	112	88
Antal besætninger med foderoppgørelser	117	119	118	153	144	97	82
Nøgletal							
Producerede grise pr. år, stk.	29.279	23.784	23.432	20.402	19.567	19.529	18.807
Daglig tilvækst, g	451	453	451	458	454	449	451
Reference-daglig tilvækst (7-30 kg), g ¹	469	460	460	469	460	460	460
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	1,73	1,75	1,79	1,80	1,80	1,83	1,87
Reference-foderudnyttelse (7-30 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	1,75	1,76	1,78	1,80	1,79	1,84	1,86
Døde, %	3,8	3,5	4,0	3,6	3,5	3,2	3,1
Diverse oplysninger							
Vægt ved indsættelse, kg	5,9	6,0	6,0	6,0	6,2	6,3	6,4
Vægt pr. afgang, kg	30,4	30,3	31,0	31,4	30,8	30,7	30,9
PV pr. gris, kr. ²	76	75	73	74	71	68	66
Indeks (PV pr. gris) ²	117	114	111	113	108	104	100
PV pr. stiplads pr. år, kr. ²	479	475	445	455	444	429	412
Indeks (PV pr. stiplads pr. år) ²	116	115	108	110	108	104	100

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 7-30 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [4].

² Produktionsværdierne er i denne tabel udregnet på baggrund af de opnåede medianer for produktivitet. Der blev anvendt samme prisforudsætninger for alle årene (se Materialer og Metoder i Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2024 [1]).

Tabel 6. Produktionsniveau i slagtegrisebesætninger, der anvendte DanBred-genetik, for 2024 samt foregående år [2]. Nøgletal er beregnet som medianer for alle årene.

Periode	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Antal besætninger	76	86	84	73	62	61	35
Antal besætninger med foderoppgørelser	60	64	66	62	48	53	28
Nøgletal							
Producerede grise pr. år, stk.	5.733	5.706	6.891	7.994	6.461	9.091	8.292
Daglig tilvækst, g	1.065	1.033	1.038	1.021	1.007	974	945
Reference-daglig tilvækst (30-115 kg), g ¹	1.049	1.037	1.024	1.012	1.012	966	934
Foderoptagelse pr. gris daglig, FESv	2,77	2,74	2,75	2,77	2,75	2,66	2,62
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FESv	2,66	2,65	2,69	2,71	2,67	2,72	2,73
Reference-foderudnyttelse (30-115 kg), FESv pr. kg tilvækst ¹	2,60	2,65	2,66	2,68	2,63	2,71	2,73
Diverse oplysninger							
Vægt ved indsættelse, kg	31,2	31,3	31,3	31,8	32,6	31,8	31,0
Slagtevægt, kg (gns.)	90,0	88,3	87,9	89,7	90,1	86,9	85,6
Tilvækst pr. produceret gris, kg	87,5	84,6	84,3	86,4	87,0	82,2	79,3
Målt kødprocent (gns.)	59,4	60,5	62,4	62,0	61,6	61,4	61,1
Korrigeret kødprocent ²	59,4	59,4	59,5	59,1	58,7	58,5	58,2
Kasserede, %	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2
Døde, %	3,4	3,5	3,4	3,8	3,6	3,7	3,4
PV pr. gris, kr. ³	170	161	154	152	158	131	123
Indeks (PV pr. gris) ³	138	131	125	124	129	107	100
PV pr. stiplads pr. år, kr. ³	710	673	649	618	636	530	488
Indeks (PV pr. stiplads pr. år) ³	146	138	133	127	130	109	100

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 7-30 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [4].

² Der er foretaget en justering af kødprocentsformlen, derfor korrigeres den målte kødprocent for 2023 og årene før 2023. Den korrigerede kødprocent bruges til beregning af produktionsværdierne (se i Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2024 [1]).

³ Produktionsværdierne er i denne tabel udregnet på baggrund af de opnåede medianer for produktivitet. Der blev anvendt samme prisforudsætninger for alle årene (se Materialer og Metoder i Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2024 [1]).